

ROBOTICKÁ CHIRURGIE

Dobré výsledky robotů opíráme o data z tisíců zákroků

Centra robotické chirurgie v ČR potvrzují vedle dobrých výsledků robotické léčby také šetrnost zákroku i následnou dobrou rekonvalescenci pacientů. Česká společnost robotické chirurgie ČLS JEP (ČSRCH) jedná o rozšíření počtu hrazených výkonů, uvažuje se však i možnosti financování formou nadstandardů.

Robotický systém da Vinci byl v 90. letech vyvinut v NASA v americkém Houstonu, na chirurgické roboty má nyní světový monopol společnost Intuitive Surgical sídlící v San José. „První operace prováděli američtí lékaři právě v oblasti urologie, koncem 90. let se pak robotické systémy začaly zavádět i v Evropě. Tady v Mostištích byl robot instalován v roce 2007, v Evropě šlo o 92. v pořadí,“ připomíná primář chirurgického oddělení Jaroslav Tvarůžek z Centra robotické chirurgie Vysočina v Nemocnici sv. Zdislavy v Mostištích. Od té doby zde pomocí systému da Vinci ročně odoperují 250 pacientů s rakovinou prostaty, letos bude zákroků do konce roku přes 300. Přítom hraničních pro kvalitativní i ekonomickou stabilitu pracoviště je podle primáře nejméně 200 operací ročně.

Mostiště jsou jedním ze sedmi českých robotických center a specializují se zde především na oblast urologie a břišní chirurgie.

ce a erekce,“ říká primář Tvarůžek, který je zároveň členem výboru České společnosti robotické chirurgie ČLS JEP.

Nový da Vinci pro obranu

Robotickému přístroji v Nemocnici sv. Zdislavy nyní končí životnost. Nový robot přijde přibližně na 1,5 milionu eur, běžně se ale využívají levnější, již použité modely z jiných pracovišť. Touto cestou půjde pravděpodobně i nemocnice v Mostištích, vlastněná soukromou společností Mediterra.

Nového robota da Vinci Si nyní za 54 milionů korun kupuje ministerstvo obrany pro pražskou Ústřední vojenskou nemocnici. „Systém da Vinci Si nahradí současný robotický systém, který byl pořízen na základě veřejné zakázky od švýcarské společnosti Intuitive Surgical Sarl v roce 2005,“ uvedl pro ČTK mluvčí ministerstva obrany Vladimír Lukovský s tím, že výrobce ukončil podpo-

Vyléčený, méně zatížený pacient

„Výsledky operace jsou díky velmi čistému odebrání tkáně z onkologického hlediska velice dobré. Zejména u operace rekta, kdy je odebrán i okolní tuk a množství uzlin, docházíme v pracovních skupinách ČSRCH pro urologii a chirurgii ke zjištění, že výsledky robotické operace je v porovnání s otevřenou chirurgií lepší. I poskytovatelé zdravotní péče, kteří tuto metodu chrání, však za sebou musejí mít dostatek výkonů, na kterých lze výsledek doložit. Pokud za sebou máme 2 tisíce robotických výkonů, opíráme dobrý výsledek o dostatek informací,“ vypočítává Jaroslav Tvarůžek s tím, že vedle dobré onkologické prognózy je pro pacienta neméně důležitý také výsledek operace s ohledem na funkci, tedy zmiňovaná schopnost udržet moč a schopnost erekce.

„Zákrok je pro pacienta ve srovnání s otevřenou chirurgií méně zatěžující. Nepoznačí se po něm

růstá do dalších tkání, nabízejí pacientům léčbu ozařováním, jež doporučují také pacientům s méně než desetiletou očekávanou životou.

Ozáření prostaty v komplexním onkologickém centru stojí přibližně 188 tisíc korun, odstranění prostaty robotem vyjde na 135 tisíc. „Ježto cílem nemá být porovnávání cen, nýbrž míra vyléčení pacienta. Hospitalizace robotem operovaného činí 4 až 5 dní. Průměrná délka pracovní neschopnosti u otevřené chirurgie dosahuje 3 až 4 měsíců, kdežto u robotické chirurgie je průměrná nemocenská 3 až 4 týdny,“ dodává operátor.

Kudy povede cesta financování

V Česku nyní pojišťovny proplácejí pouze tři typy robotických operací. Kromě radikální prostatomie v urologii také nízkou resekci rekta ve všeobecné chirurgii, v gynekologii je proplácena hysterektomie včetně odstranění

MUDr. Jaroslav Tvarůžek.

Foto: archiv Nemocnice sv. Zdislavy

je dobrý onkologický výsledek, rychlá úzdrava a krátká doba hospitalizace pacienta, v současném zdravotním smluvní politice pojišťoven nehrají tak velkou roli jako samotná cena výkonu, kam se zdravotně-sociální aspekty nepromítají. V porovnání cen stále vítězí klasická otevřená chirurgie, kde je zákrok přibližně o 100 tisíc korun levnější.

Česká společnost robotické chirurgie ČLS JEP údajně se zástupci VZP a MZ o možnostech úhrad dalších výkonů jedná. Poradce ministra zdravotnictví Pavel Vepfek, který v pilotním programu účelnost robotické chirurgie hodnotil, se již před časem vyslovil pro využí-